

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
57 0 Ps 092477 15 Rev
Banjaluka, 01.02.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudije Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.K. iz M., zastupanog po punomoćniku D.T., advokatu iz B., protiv tuženog P.do.o. S., u stečaju, S., zastupanog po punomoćniku M.M., advokatu iz B., radi duga, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci 57 0 Ps 092477 14 Pž od 13.02.2015. godine, na sjednici održanoj 01.02.2017. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 092477 11 Ps od 11.02.2014. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca da se utvrdi da je potraživanje tužioca prema tuženom u iznosu od 842,677,13 KM u cijelosti osnovano, kao i da tužilac ima svojstvo razlučnog povjerioca prvog reda na 60% novčanog uloga, odnosno novčanom ulogu tuženog od 1.820.181,30 KM u privrednom društvu P.1 d.o.o. S., te da se obaveže stečajni upravnik da prizna navedeno potraživanje i svojstvo i rang tužioca, što će u istu unijeti da priznaje potraživanje u cjelosti sa svojstvom razlučnog povjerioca prvog reda, uz naknadu troškova parničnog postupka (stav 1. izreke), a tužilac je obavezan da tuženom na ime troškova postupka isplati iznos od 16.347,00 KM (stav 2. izreke).

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci 57 0 Ps 092477 14 Pž od 13.02.2015. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povreda odredaba parničnog postupka osporavajući stvarnu nadležnost privrednih sudova za rješavanje u ovoj pravnoj stvari, uz prijedlog da se revizija usvoji, pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena strana osporava navode revizije, uz prijedlog da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili da se odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet odlučivanja u ovom parničnom postupku je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je potraživanje tužitelja prema tuženom u iznosu od 842,677,13 KM u cijelosti osnovano, kao i da tužitelj ima svojstvo razlučnog povjerioca prvog reda na 60% novčanog uloga, odnosno novčanom ulogu tuženog od 1.820.181,30 KM u privrednom društvu P.1 do.o. S., te da se obaveže stečajni upravnik da prizna navedeno potraživanje i svojstvo i rang tužioca, što će u istu unijeti da priznaje potraživanje u cjelosti sa svojstvom razlučnog povjerioca prvog reda, uz naknadu troškova postupka.

Odlučujući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu, prvostepeni sud je utvrdio: da je rješenjem Okružog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 St 079927 10 St od 28.01.2011. godine otvoren stečajni postupak nad tuženim, te tužilac, kao razlučni povjerilac stečajnom sudu dostavio obavještenje o razlučnom pravu i prijavi potraživanja razlučnog povjerioca i u iznosu od 723.656,30 KM, a što se odnosi na Ugovore o zajmu, obezbjeđene Ugovorom o zalozi. Naime, tužilac kao zajmodavac i prednik tuženog kao zajmoprimac zaključili su Ugovor o zajmu broj 753 od 27.11.2008. godine u iznosu od 586.749,00 KM, sa rokom vraćanja do 27.11.2009. godine, i Ugovor o zajmu broj 759 od 01.12.2008. godine u iznosu od 117.349,00 KM, sa rokom vraćanja do 01.12.2009. godine, nakon čega su tužilac kao založni povjerilac i prednik tuženog kao založni dužnik 01.12.2008. godine zaključili Ugovor o zalozi članskog udjela prednika tuženog u preduzeću P.1 do.o. S.. Ta zaloga upisana je u knjigu zaloga sa danom otvaranja 26.04.2010. Navedeni ugovori potpisani su od strane tužioca kao fizičkog lica u svojstvu zajmodavca, odnosno založnog povjerioca i prednika tuženog kao zajmoprimca odnosno založnog dužnika. Izvršenim uplatama zatvarane su obaveze prema firmi P. d.o.o. N.S. i F. M., koje obaveze se vode kao obaveze tužioca u iznosu od 455.992,89 KM, odnosno obaveze tužioca prema tuženom. Na izvještajnom i ispitnom ročištu od 29.03.2011. godine odbačene su kao nedopuštene prijave tužioca i to u iznosu od 842.677,13 KM po osnovu pozajmnica, te iznosu od 182.000,00 KM i iznosu od 94.224,93 KM po osnovu radnog odnosa.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud nalazi da su predmetni ugovori o zajmu kao i ugovor o zalozi zaključeni između tužitelja kao fizičkog lica i tuženog kao pravnog lica, kog je pri zaključenju ugovora zastupao tužitelj kao zakonski zastupnik, protivni klauzuli konfliktnosti iz Zakona o preduzećima, budući da na te ugovore nije data saglasnost upravnog ili nadzornog odbora, da je ugovor o zalozi upisan u knjigu zaloga nakon pokretanja stečajnog postupka, zbog čega nema pravno dejstvo po odredbi člana 61. Zakona o stečajnom postupku, te da iz tih razloga pravni poslovi koje je zaključio tužitelj sa prednikom tuženog nisu pravno valjani i kao takvi ne mogu uživati pravnu zaštitu, pa je tužbeni zahtjev odbio.

Odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv prvostepene presude, drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravno shvatanje prvostepenog suda i žalbu odbio, a prvostepenu presudu potvrdio.

Odluke nižestepenih sudova su na zakonu zasnovane.

Neosnovan je jedini prigovor revizije koji se svodi na tvrdnju da privredni sudovi nisu stvarno nadležni da rješavaju o zahtjevu tužitelja, budući da se radi o parnici između fizičkog i pravnog lica.

Naime, istina je da se predmetna parnica vodila između tužitelja kao fizičkog lica i tuženog kao pravnog lica – privrednog društva u stečaju. Međutim, u tom pogledu valja

naglasiti da je parnica pokrenuta nakon što je nad tuženim otvoren stečajni postupak rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjaluci od 28.01.2011. godine, a tužba je prema podacima spisa podnesena istom sudu dana 29.4.2011. godine.

Iz navedenog proizlazi da se u pogledu stvarne nadležnosti ima primijeniti odredba člana 33. tačka đ) Zakona o sudovima Republike Srpske („Sl. glasnik RS“ 37/12 i 44/15), prema kojoj okružni privredni sudovi u prvom stepenu odlučuju, između ostalog, u postupcima stečaja i likvidacije u skladu sa zakonom, kao i u svim sporovima koji nastanu u toku i povodom provođenja stečaja i likvidacije, dok je odredbom člana 34. tačka a) istog zakona propisano da viši privredni sud odlučuje o žalbama protiv odluka okružnih privrednih sudova, a u prvom stepenu i u drugim stvarima određenim zakonom.

Mjesna nadležnost opredijeljena je odredbom člana 45. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS” br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 -u daljem tekstu: ZPP), prema kojoj za suđenje u sporovima koji nastaju u toku i povodom sudskog ili administrativnog izvršnog postupka, odnosno u toku i povodom stečajnog postupka, mjesno je isključivo nadležan sud na čijem se području nalazi sud koji sprovodi izvršni, odnosno stečajni postupak, odnosno sud na čijem se području sprovodi administrativno izvršenje.

Iz navedenog proizlazi da su u predmetnoj stvari u prvom stepenu kao i po žalbi odlučivali stvarno nadležni sudovi i da je prigovor revizije o nenadležnosti sudova neosnovan. Na drugačiju odluku ne može uticati ni tvrdnja tužitelja iz revizije da je nadležnost sudova drugačije određena u rješenju ovog suda 84 0 P 043677 14 R od 01.8.2014. godine. Naime, iz sadržaja navedenog rješenja potpuno je očigledno da se radi o drugačijoj pravnoj i činjeničnoj situaciji, odnosno o situaciji kada parnica nije pokrenuta u vezi sa stečajnim postupkom.

Pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je u pobijanoj presudi drugostepeni sud pravilno primijenio sve norme materijalnih propisa relevantnih za odluku u ovoj pravnoj stvari.

Naime, u vrijeme zaključivanja ugovora o zajmu od 27.11.2008. i 01.12.2008. godine i ugovora o zalozi od 01.12.2008. godine na snazi je bio Zakon o preduzećima („Sl. glasnik RS“, broj 24/98, 62/02, 66/02, 38/03, 97/04 i 34/06), kojim je u članu 89. regulisan sukob interesa u vođenju poslova (klauzula konfliktnosti interesa) i u stavu 1. propisano da član društva sa ograničnom odgovornošću i član uprave mogu zaključiti s preduzećem u kome imaju to svojstvo ugovor o kreditu, kauciji, garanciji, avalu i jemstvu, kao i drugi pravni posao utvrđen osnivačkim aktom odnosno statutom, po odobrenju ostalih članova društva, odnosno upravnog i nadzornog odbora.

Navedeni ugovori o zajmu i zalogu zaključeni su između tužioca kao fizičkog lica i tuženog zastupanog po tužiocu kao direktoru. Uz nespornu činjenicu da tužitelj nije imao potrebno odobrenje organa upravljanja društva, niti ostalih članova društva, pravilno sudovi nalaze da su takvi ugovori u suprotnosti sa navedenim imperativnim zakonskim odredbama, što ima za posljedicu njihovu ništavost, u smislu člana 103. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85 i 45/89, te „Službeni glasnik RS“, broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04), na što sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 109. ZOO.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom tužitelja, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je o reviziji odlučeno kao u izreci ove presude, temeljem odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Rosa Obradović

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić